

EXPRES

ILUSTROWANY

 Nr 49 (1679)
 ROK VI.

NIEDZIELA

Pokój będzie
zachowany
i utrwalony,
jeżeli narody ujmą
w swe ręce sprawę
zachowania pokoju
i będą broniły jej
do końca.
J. STALIN

Rozmowa Józefa Stalina

z korespondentem „Prawdy“

MOSKWA. Agencja TASS donosi:

Niedawno korespondent „Prawdy“ zwrócił się do towarzysza Stalina z szeregiem pytań, dotyczących polityki zagranicznej. Poniżej podajemy odpowiedź towarzysza J. W. Stalina.

Pytanie:

Jak oceniacie ostatnie oświadczenie premiera angielskiego Attlee w Izbie Gmin, że po zakończeniu wojny Związek Radziecki nie rozbroił się, to jest nie zdemobilizował swych wojsk, że od tego czasu Związek Radziecki zwiększa coraz bardziej swe siły zbrojne?

Odpowiedź:

Oceniam to oświadczenie premiera Attlee jako oszczerstwo na Związek Radziecki.

Całemu światu wiadomo, że Związek Radziecki zdemobilizował po wojnie swe wojska. Jak wiadomo, demobilizacja została przeprowadzona w trzech etapach: pierwszy i drugi etap — w ciągu 1945 roku, a trzeci etap — od maja do września 1946 roku.

Prócz tego w latach 1946 i 1947 przeprowadzona została demobilizacja starszych roczników stanu osobowego Armii Radzieckiej, a na początku 1948 roku zdemobilizowano wszystkie pozostałe starsze roczniki.

Takie są wszystkim znane fakty.

Gdyby premier Attlee był mądry w nauce o finansach czy ekonomii, zrozumiałby z łatwością, że żadne państwo, nie wyłączając państwa radzieckiego, nie może rozwijać całą parą przemysłu cywilnego, zaczynając wielkich budowli, w rodzaju elektrowni wodnych na Wołdze, Dnieprze, Amu-Darii, wymagających dziesiątków miliardów wydatków budżetowych, kontynuować polityki systematycznego obniżania cen towarów masowego spożycia, co również wymaga dziesiątków miliardów wydatków budżetowych, nie może lokować setek miliardów w odbudowę zniszczonej przez okupantów niemieckich gospodarki na rodowej — a zarazem i w tym samym czasie mnożyć swych sił zbrojnych, rozwijać przemysłu wojennego.

Nie trudno zrozumieć, że taka bezsensowna polityka doprowadziłaby państwo do bankructwa. Premier Attlee powinien byłby wiedzieć z własnego doświadczenia, jak również z doświadczenia USA, że pomnażanie sił zbrojnych kraju i wyścig zbrojeń prowadzi do rozwijania przemysłu wojennego, do redukcji przemysłu cywilnego, do zaniechania wielkich budowli cywilnych, do wyższych podatków, do wzrostu cen towarów masowego spożycia.

Rzecz zrozumiała, że skoro Związek Radziecki nie redukuje, lecz odwrotnie, rozszerza przemysł cywilny, nie zwija, lecz odwrotnie, rozwija budownictwo nowych potężnych elektrowni wodnych i systemów irygacyjnych, nie zaprzestaje, lecz odwrotnie, kontynuuje politykę obniżania cen — to nie może on równocześnie rozkręcać przemysłu wojennego i mnożyć swych sił zbrojnych, nie narażając się na to, że znajdzie się w stanie bankructwa.

A jeśli premier Attlee, nie bacząc na wszystkie te fakty i argumenty naukowe, uważa mimo to za możliwe jawne rzucanie oszczerstw na Związek Radziecki i jego pokojową politykę, można to wytłumaczyć jedynie tym, że sądzi on, iż szkalując Związek Radziecki będzie mógł usprawiedliwić wyścig zbrojeń w Anglii, realizowany obecnie przez rząd laborzystowski.

Premierowi Attlee potrzebne jest kłamstwo o Związku Radzieckim, potrzebne mu jest przedstawienie pokojowej polityki Związku Radzieckiego jako agresywnej, zaś agresywnej polityki rządu angielskiego jako pokojowej — po to, by wprowadzić w błąd naród angielski, narzucić mu to kłamstwo o ZSRR i w ten sposób wciągnąć go drogą oszustwa do nowej wojny światowej, organizowanej przez kółka rządzące Stanów Zjednoczonych.

Premier Attlee występuje w roli zwolennika pokoju. Jeżeli on jednak w rzeczywistości jest za pokojem, czemu odrzucił propozycję Związku Radzieckiego w Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie niezwłocznego zawarcia paktu pokoju między Związkiem Radzieckim, Anglią, Stanami Zjednoczonymi, Chinami i Francją?

Jeżeli on rzeczywiście jest za pokojem, czemu odrzucił propozycję Związku Radzieckiego w sprawie niezwłocznego przystąpienia do redukcji zbrojeń, niezwłocznego zakazu broni atomowej?

Jeżeli on rzeczywiście jest za pokojem, czemu przesładuje zwolenników obrony pokoju, czemu zakazał Kongresu Obrońców Pokoju w Anglii? Czyż kampania w obronie pokoju może zagrażać bezpieczeństwu Anglii?

Jasne jest, że premier Attlee jest nie za utrzymaniem pokoju, lecz za rozpętywaniem nowej agresywnej wojny światowej.

Pytanie:

Co sądzicie o interwencji w Korei, czym może ona się skończyć?

Odpowiedź:

Jeżeli Anglia i Stany Zjednoczone ostatecznie odrzucą propozycję pokojowe chińskiego rządu ludowego, wojna w Korei może zakończyć się jedynie porażką interwencji.

Pytanie:

Dlaczego? Czyż amerykańscy i angielscy generałowie i oficerowie są gorsi od chińskich i koreańskich?

Odpowiedź:

Nie, nie gorsi. Amerykańscy i angielscy generałowie i oficerowie nie są ani trochę gorsi niż generałowie i oficerowie każdego innego kraju. Co się tyczy żołnierzy USA i Anglii, to w wojnie przeciwko hitlerowskim Niemcom

i militarystycznej Japonii zaprezentowali się oni, jak wiadomo, z najlepszej strony.

O cóż więc chodzi? O to mianowicie, że wojnę przeciwko Korei i Chinom żołnierze uważają za niesprawiedliwą, podczas gdy wojnę przeciwko hitlerowskim Niemcom i militarystycznej Japonii uważali oni w pełni za sprawiedliwą. Chodzi o to, że wojna ta jest wyjątkowo niepopularna wśród żołnierzy amerykańskich i angielskich.

Istotnie, trudno przekonać żołnierzy, że Chiny, które nie zagrażają ani Anglii, ani Ameryce i którym Amerykanie zabrali wyspę Taiwan — są agresorem, podczas, gdy Stany Zjednoczone, które zagarnęły wyspę Taiwan i posunęły swe wojska aż do granic Chin — są stroną broniącą się.

Trudno przekonać żołnierzy, że Stany Zjednoczone mają prawo bronić swego bezpieczeństwa na terytorium Korei i nad granicami Chin, podczas gdy Chiny i Korea nie mają prawa bronić swego bezpieczeństwa na własnym terytorium, lub nad granicami swego państwa. Stąd niepopularność wojny wśród żołnierzy anglo-amerykańskich.

Rzecz zrozumiała, że najbardziej nawet doświadczeni generałowie i oficerowie mogą ponieść porażkę, jeżeli żołnierze uważają, że narzucona im wojna jest głębiej niesprawiedliwa i jeżeli wobec tego wykonują oni swe obowiązki na froncie formalnie, bez wiary w słuszność swej misji, bez entuzjazmu.

Pytanie:

Jak oceniacie uchwałę Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) uznającą Chińską Republikę Ludową za agresora?

Odpowiedź:

Oceniam ją jako uchwałę haniebną. Istotnie, trzeba wyzbyć się ostatnich resztek sumienia, by twierdzić, że Stany Zjednoczone, które zagarnęły terytorium chińskie, wyspę Taiwan i wdwały się do Korei, aż do granic Chin, są stroną broniącą się, podczas, gdy Chińska Republika Ludowa, broniąca swych granic i starająca się odzyskać zagarniętą przez Amerykanów wyspę Taiwan — jest agresorem.

Organizacja Narodów Zjednoczonych — utworzona jako ostoja pokoju, przekształca się w narzędzie wojny, w instrument rozpętywania nowej wojny światowej.

Agresorskim trzosem ONZ jest dziesięć krajów — członków agrasywnego paktu północno-atlantyckiego (USA, Anglia, Francja, Kanada, Belgia, Holandia, Luksemburg, Dania, Norwegia, Islandia), oraz 20 krajów Ameryki Łacińskiej (Argentyna, Brazylia, Boliwia, Chile, Kolumbia, Costa Rica, Kuba, San Domingo, Ekwador, Salwador, Gwatemala, Haiti,

Honduras, Meksyk, Nicaragua, Panama, Paragwaj, Peru, Urugwaj i Wenezuela).

Przedstawiciele tych krajów właśnie decydują obecnie w ONZ o losach wojny i pokoju. Oni — to przeprowadzili w ONZ haniebną uchwałę o agresywności Chińskiej Republiki Ludowej.

Rzeczą charakterystyczną dla obecnych stosunków w ONZ jest to, że np. niewielka republika amerykańska San Domingo, która liczy zaledwie 2 miliony ludności, posiada teraz w ONZ taką samą wagę jak Indie, a znacznie większą wagę niż Chińska Republika Ludowa, pozbawiona prawa głosu w ONZ.

W ten sposób ONZ, przekształcając się w narzędzie agresywnej wojny, przestaje być zarazem światową organizacją równouprawnionych narodów. W istocie rzeczy ONZ jest teraz nie tyle organizacją światową, ile organizacją dla Amerykanów, działającą dla potrzeb agresorów amerykańskich.

Nie tylko Stany Zjednoczone i Kanada dążą do rozpętywania nowej wojny, lecz na tej drodze znajduje się również 20 krajów Ameryki Łacińskiej, w których obszarnicy i kupcy pożądamy nowej wojny, gdziekolwiek bądź w Europie lub w Azji, aby sprzedawać wojującym krajom towary po wyśrubowanych cenach i zarobić miliony na tym krwawym przedsięwzięciu. Nie jest dla nikogo tajemnicą fakt, że 20 przedstawicieli 20 krajów Ameryki Łacińskiej stanowią obecnie najbardziej zwartą i posłuszną armię Stanów Zjednoczonych w ONZ.

W ten sposób Organizacja Narodów Zjednoczonych wkracza na niesławną drogę Ligi Narodów. Grzebie ona tym swój autorytet moralny i skazuje się na rozpad.

Pytanie:

Czy uważacie, że nowa wojna światowa jest nieunikniona?

Odpowiedź:

Nie. Przynajmniej w obecnym czasie nie można uważać jej za nieuniknioną. Oczywiście, w Stanach Zjedno-

czonych, w Anglii, jak również we Francji istnieją agresywne siły, pożądamy nowej wojny. Potrzebna im jest wojna dla utrzymania zysków nadzwyczajnych, dla ograbienia innych krajów. Są to miliardery i milionerzy, traktujący wojnę jako intratny interes, dający kolosalne zyski.

One to, te agresywne siły, trzy mają w swych rękach rządy reakcyjne i kierują nimi. Równocześnie jednak boją się one swoich narodów, które nie chcą nowej wojny i są za utrzymaniem pokoju. Dlatego też starają się wykorzystać reakcyjne rządy w tym celu, ażeby omołoc sieciami kłamstw swe narody, oszukać je i przedstawić nową wojnę jako obronną, a pokojową politykę krajów miłujących pokój — jako agresywną. Starają się oszukać swe narody w tym celu, ażeby narzucić im swe agresywne plany i wciągnąć je do nowej wojny.

Dlatego właśnie boją się kampanii w obronie pokoju, obawiając się, że może ona zdemaskować agresywne zamierzenia reakcyjnych rządów.

Dlatego właśnie stordedowali oni propozycję Związku Radzieckiego w sprawie zawarcia paktu pokoju, redukcji zbrojeń, zakazu broni atomowej, obawiając się, że przyjęcie tych propozycji podważy agresywne poczynania reakcyjnych rządów i sprawi, że wyścig zbrojeń stanie się niepotrzebny.

Czym zakończy się ta walka między siłami agresji a siłami miłującymi pokój?

Pokój będzie zachowany i utrwalony, jeżeli narody ujmą w swe ręce sprawę zachowania pokoju i będą broniły jej do końca. Wojna może stać się nieuniknioną, jeżeli podżegaczom wojennym uda się omołoc sieciami kłamstw mas ludowe, oszukać je i wciągnąć je do nowej wojny światowej.

Dlatego też szeroka kampania na rzecz zachowania pokoju jako środek zdemaskowania zbrodniczych machinacji podżegaczy wojennych ma obecnie znaczenie pierwszorzędne.

Co się tyczy Związku Radzieckiego, to będzie on również nadal niezachwianie prowadził politykę zapobiegania wojnie i zachowania pokoju.

Mówi
FAŁA 31

Kiedy zapytano Bevina, dlaczego jego partia nazywa się partią pracy, podrapał się w głowę i odpowiedział

— Prawdopodobnie ma to coś oznaczać. W tej chwili nie mogę sobie jednak przypomnieć...

Spytano go następnie czy do partii należą także robotnicy.

— Bardzo możliwe — odpowiedział Bevin. — My w Labour Party jesteśmy bardzo liberalni.

Znany na całym świecie pianista łódzianin, Artur Rubinstein, musiał ostatnio zrezygnować ze swego mieszkania w hotelu Waldorf Astoria w Nowym Jorku.

Okazało się bowiem, że jego gra przeszkadzała w drzemce psu mieszkającej obok damy z amerykańskiego „high-life’u”. Ponieważ zaś dama z psem płaciła więcej, dyrekcja hotelu poleciła Rubinsteinowi, aby się usunął.

Spotkali się w klubie dla żołnierzy amerykańskich we Frankfurcie. Przycisnął ją miękko do siebie i szepnął:

— Darling, I love you... Powiedz, kochasz mnie także? Nie mam coprawda tyle pieniędzy co sierżant Brown, ani własnego auta. Pracuję tylko w garażu, ale z miłości dla ciebie gotów jestem uczynić wszystko, czego zażadasz.

Miękkie ręce dziewczęce opłoty mu szyję i usłyszał jej szepot: — Jesli tak dobry Steve, przedstaw mi sierżanta Browna...

Sekretarka ministra Achesona zapytała swego szefa jakiej formy ma używać w listach, wzywających ministrów spraw zagranicznych państw atlantyckich na konferencję do Waszyngtonu.

— Po co listy? — odpowiedział Acheson. — Wystarczy przecie zagwizdać...

Wielki dzień narodów ZSRR

W 10 republikach związkowych odbywają się dziś wybory do rad najwyższych

MOSKWA. — W niedzielę, dnia 18 bm. ludność 10 republik związkowych — RFSRR, Kazachstanu, Gruzji, Azerbejdżanu, Litwy, Moldawii, Łotwy, Kirgizji, Tadżygistanu i Karelo-Fińskiej SRR, wybierze deputowanych do rad najwyższych. W pozostałych 6 republikach wybory odbędą się 25 bm.

Ludność okręgów leżących najdalej na Dalekim Wschodzie rozpoczęła głosowanie już w sobotę wieczorem. W ślad za narodami Dalekiego Wschodu pójdą do urn obywatele republik Azji Środkowej, gdzie czas miejscowy różni się od czasu moskiewskiego o 4 godziny.

Ludzie radziecy, głosując do rad najwyższych republik związkowych,

Prof. A. Niesmiejanow prezydentem Akademii Nauk ZSRR

MOSKWA. — Dnia 16 bm. odbyło się walne zebranie Akademii Nauk ZSRR w celu wybrania nowego prezydenta Akademii Nauk ZSRR na miejsce zmarłego prezydenta S. Wawilowa.

W imieniu Prezydium Akademii Nauk ZSRR, a także walnych zebranych wszystkich 8 wydziałów Akademii, zgłoszona została na stanowisko prezydenta Akademii Nauk ZSRR kandydatura wybitnego uczonego radzieckiego, dotychczasowego rektora Uniwersytetu Moskiewskiego, członka Akademii Nauk ZSRR — Aleksandra Niesmiejanowa.

Po wyczerpującym omówieniu zgłoszonej kandydatury, zarządzono tajne głosowanie, w wyniku którego wybrany został jednomyślnie prezydentem Akademii Nauk ZSRR Aleksander Niesmiejanow.

dadzą wyraz swej zdecydowanej woli dalszego marszu ku komunizmowi.

Na ulicach wszystkich miast i wsi 10 republik związkowych, panowało w sobotę niezwykle ożywienie. Szczególnie podniosły nastrój dawał się wyczuć w stolicach republik oraz w

Leningradzie. W miastach tych kandyduje do rad najwyższych Józef Stalin.

W niedzielę cały naród radziecki pójdzie do urn wyborczych, aby jednomyślnie oddać swe głosy na kandydatów stalinowskiego bloku komunistów i bezpartyjnych.

19 b. m. — obrady KW SFZZ

Warszawa gości

wybitnych działaczy międzynarodowego ruchu zawodowego

WARSZAWA. — Dnia 17 bm. przybyli do Warszawy przewodniczący Światowej Federacji Związków Zawodowych — Giu seppe di Vittorio, sekretarz generalny SFZZ — Louis Sallant, sekretarz SFZZ — Sergiusz Rostowski oraz członkowie Komitetu Wykonawczego SFZZ.

Louis Sallant

jak również czołowi przedstawiciele ruchu zawodowego Francji, Rumunii, Węgier, Bułgarii i Austrii.

Walka o pokój — przedmiotem obrad Plenum KC KPF

PARYŻ. — Podczas plenum KC Francuskiej Partii Komunistycznej w St. Denis, Jacques Duclos wygłosił referat, w którym omówił zagadnienie walki przeciwko remilitaryzacji Niemiec zachodnich i sprawę walki o pokój w związku z wojennymi przygotowaniem imperialistów.

Duclos podkreślił, że w różnych krajach europejskich ujawnia się wrogi stosunek ludności do remilitaryzacji Niemiec zachodnich. Znalazło to też dobitny wyraz w nastrojach ludności zachodnio-niemieckiej, co stanowi fakt wielce doniosły.

Referent podkreślił z kolei konsekwentny charakter pokoju wej polityki ZSRR i wyraził przekonanie, że naród francuski może i musi wygrać walkę o pokój.

Przybyli działacze międzynarodowego ruchu związkowego wezmą udział w obradach Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych, które rozpoczyna się w Warszawie dnia 19 bm.

ZACIESNIAMY

WIĘZY PRZYJAŹNI
i BRATERSTWA
Z KOBIECAMI KRAJÓW
DEMOKRACJI
LUDOWEJ!

Zrozumieli, więc wstępują

W ostatnich dniach do spółdzielni produkcyjnej „Setna”, w Tychowie (woj. szczecińskie) wstąpiło 10 gospodarzy — biednych i średniorolnych chłopów. Jeszcze w grudniu 1950 r. spółdzielnia liczyła 24 członków, a obecnie jest już ich 52. „Setna” osiągnęła w ubiegłym roku znacznie wyższe zbiory niż wszystkie okoliczne indywidualne gospodarstwa. Na zdj.: przewodniczący „Setnej”, Franciszek Budzik (z prawej) przyjmuje deklarację członkowską od malarolnego chłopca, Antoniego Mandaia.

Z nadwyżką i przed terminem wypełnili chłopci Kręczkowa swe zobowiązanie dostawy zboża

WROCLAW. — Na 4 dni przed terminem pracujący chłopci gromady Kręczków, gminy Borów, w pow. strzebińskim, wykonali z nadwyżką zobowiązania dostawy zboża w ilości przewidzianej w rocznym planie dostaw. Wezwanie chłopów pracujących z Kręczkowa do współzawodnictwa o pełne i terminowe wykonanie rocznych planów dostawy zboża, powzięte 9 bm., objęło tysiące gromad w całym kraju.

Pracujący chłopci z Kręczkowa odwieźli ostatni transport zboża przy dźwiękach orkiestry, wozami ozdobionymi transparentami.

Przed manifestacyjnym wyjazdem do punktu skupu odbyło się we wsi ogólne zebranie gromadzkie, na którym chłopcy wśród gorącego entuzjazmu uchwalili tekst listu do Prezydenta Bolesława Bieruta, z meldunkiem o zwycięskim wykonaniu rocznego planu dostawy nadwyżek zbożowych.

Codzienna nowelka „Expressu”

Bob Kennedy robi filmy

Robert T. Kennedy wyszedł z więzienia z Milwaukee jako dobrze zakonserwowany dżentelmen, który dobiegał właśnie czterdziestki.

Oplaciło mu się w zupełności posiedzieć sześć lat za kratami.

Mister Kennedy lubił zresztą powtarzać.

— To, za co posiedziało się trochę, było naprawdę tylko bagatelką!

Wziął się raźnie do pracy, ażeby odbić sobie stracony czas.

Sprytnie zaaranżowane bankructwo przyniosło mu malutki milion, a dwa lata później widzimy go już na czele spółki akcyjnej „Panteon-Film” w Hollywood.

Mister Kennedy zwołał właśnie konferencję, na której zjawił się jego kierownik literacki Patterson i paru innych dramaturgów.

— Nie rozumiem się wiele na sztuce, ale za to bardzo dobrze znam się na filmie — zagał posiedzenie Kennedy — Patterson, czekam na pańskie propozycje!

Patterson zaczął z nie bardzo pewną miną.

— Mam parę propozycji, a mianowicie: numer pierwszy — „Pojedynek w zaświatach”.

— Tytuł frapujący, a jaka jest treść tego obrazu? — zapytał mister Kennedy.

— Treść jest również frapująca — oświadczył Patterson. — Proszę posłuchać:

Francuski hrabia poślubił młodą dziewczynę. Wspaniałe weselisko, podróż poślubna etc. etc. Hrabia zamieszkuje z małżonką w swoim rodzinnym zamku w pobliżu Avignonu.

Zamek jest romantyczny i jak to zwykle bywa w podobnych historiach, straszny w nim jakiś pokutujące widmo. Młoda hrabina, przerażona wizytą nocnych zjaw, popada w obłąkanie. Hrabiego ogarnia straszny gniew. Jest wściekły na ducha, który spowodował katastrofę. Ażeby zemścić się na nim, hrabia popelnia samo bójstwo. Teraz zmieniony również w ducha, rozprawia się ostatecznie z pokutującym w zamku upiorem.

Kennedy słuchał w milczeniu, wreszcie, zapalając cygaro zauważył.

— Nie należy zaczynać filmu od nieboszczyków. Trzeba przerobić scenariusz!

— Jak pan sobie życzy, mister Kennedy! — zgodził się Patterson.

— A teraz niech mi pan opowie o innych swoich propozycjach.

— Numer drugi. Tytuł: „Szkarłatna zaraza”. Jest to film z życia towarzyskiego. Światowa aktorka zakochuje się w komuniście. Zostaje wydziedziczona. Dziecko jej rodzi się martwe. Na aktorkę

zwalają się potem same nieprzyjemności. Rozgoryczona wstępuje do klasztoru. Po pewnym czasie poznaje ona młodzieńkiego porucznika amerykańskiego lotnictwa, który wyprowadza ją wreszcie na właściwą drogę.

— Hm! — zauważył Kennedy — pomysł niezły. Uważam jednak, że również i temu komuniście powinno przydarzyć się jakieś nieszczęście! A gdyby tak zaaplikować mu porcyjkę trujących grzybów?

— Mogą być grzyby! — zgodził się Patterson.

— Nie chcę hamować pańskiej inwencji! Może być również i coś innego! Ale proszę mówić dalej.

— Nasz trzeci numer nazywa się: „Halo, Idaho”.

— Hm!

— Jest to wielka rewia filmowa. Obraz pierwszy: „Pod powierzchnią morza”. Obraz drugi: „W klubie Black and White”. Obraz trzeci: „W willi Goethego (w Weimarze)”. Obraz czwarty: „W walcu żółciowym”. Trzy tysiące girls, trzysta muzycznych wkładek. Do obrazu tego należałoby tylko doangażować biust Eweliny Roleigh, udo Viviany McCursan i biodra Liliany Frazer.

Kennedy kiwa z zadowoleniem głową.

— Film jest doskonały... Nie będziemy mogli tylko zaangażować Eweliny Roleigh, ponieważ biust jej nie jest ubezpieczony.

— Jak pan sobie życzy. A teraz zaznamionuję pana z treścią czwartego numeru.

— Jego tytuł? — „Bing Wichester”. — Rodzaj? — Jest to film kryminalny. — Kryminalny? To dobrze! Potrzebujemy takie filmy! Proszę o szczegóły — rzekł mister Kennedy.

— Pewien młody człowiek padł ofiarą katastrofy samochodowej. Poddano go operacji czaszki i mózgu, podczas której wycięto mu pewne nerwy, stanowiące centrum moralnych hamulców. Młody człowiek po wyzdrowieniu, morduje każdego, kto wpadnie mu w rękę. Na podstawie 51 paragrafu nie może być jednak zasądzony, tak, że wszystkie jego występki przechodzą bezkarnie. Po jakimś czasie staje się współwłaścicielem wielkiego zakładu pogrzebowego i zyskuje olbrzymi majątek. Dopiero na starość pozbywa się swojego moralnego kalectwa i umiera jako czcigodny dżentelmen, otoczony wnu kami i prawnukami...

Ewentualnie możemy puścić ten obraz — mruknął mister Kennedy. — Tylko musi to być film kolorowy: żeby wyraźnie było widać krew na trupach.

— Zastosujemy się do pańskich wskazań.

— Poza tym — zamknął zebranie mister Kennedy — muszę jeszcze tego roku nakręcić film, którego koszt montażu wyniosą cztery miliony dolarów. Mam już za sobą jedno, dwu- i trzymilionowy film. A nie jestem człowiekiem, który zwyki się powtarzać.

(z „Ludas Matyi” tłum. T.)

Przygody Wicka i Wacka

WACEK: — Patrz, ile wozów z worami! Dokąd one tak jadą?
WICEK: — Skąd że mam wiedzieć? Musimy się kogoś spytać!

WACEK: — Dokąd to taki zjazd?
CHŁOP: — Na punkt skupu! Zwozimy zboże, żeby poszło na chleb dla ludzi pracy.

WICEK: — Pięknie odpowiedział!
WACEK: — Tak! Bo to przecież mało-rolnicy!... Ale kto tam stoi?...
WICEK: — Zdaje się, że Kułaczek!

WICEK: — A pan zboże odwiózi?
KUŁACZEK: — Skąd bym je wziął? Ziarenka nie mam! Nędzarz ze mnie!
WACEK: — Widać to, widać...

Nowe sklepy MHD w południowej dzielnicy Łodzi

W okresie od 21 do 28 bm. południowa dzielnica Łodzi wzbogaci się o dalszych kilka sklepów MHD. Otwarte będą następujące sklepy: papierniczo - zabawkarski przy ul. Piotrkowskiej 259, skórzany przy Felszyńskiego 20, dwa nabiałowe przy ulicach Świerczewskiego 6 i Piotrkowskiej 287, owocowo - warzywny przy Piotrkowskiej 287, mydlarsko - farbiarski przy Piotrkowskiej 207, spożywczy — Napiórkowski 150, z artykułami żelaznymi — Napiórkowski 67, gospodarstwa domowego przy ul. Senatorskiej 19 oraz kwiaciarnia przy Ragowskiej 52.

Od rana do wieczora można się zgłaszać do pracowni krawieckiej

Ludzie pracy mieli dotąd poważne trudności chcąc uszyć ubranie w Państwowym Przedsiębiorstwie Krawiecko - Kuśnierskim, przy ul. Piotrkowskiej 102. W placówce tej bowiem przyjmowano zamówienia jedynie do godziny 16-ej. Obecnie, dzięki naszej interwencji, zmieniono godziny załatwiania klientów. PPK-K przyjmuje zamówienia w godzinach od 8-ej do 13-ej i od 15-ej do 18-ej a w soboty od 10-ej do 13-ej i od 15-ej do 18-ej.

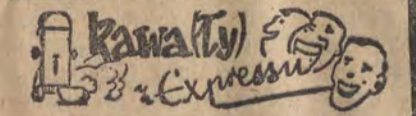
Będzie czym ugasić pragnienie

Pijalnia piwa i wina

Łódź przygotowuje się już do lata

Wiadomo, że latem pije się więcej płynów niż zimą. Toteż Łódzkie Zakłady Piwowarsko - Słodownicze już dziś przygotowują się do „sezonu”. Jest to ważne o tyle, że w roku ubiegłym nie zawsze i nie wszędzie mogliśmy zaspokoić pragnienie.

Główną przyczyną niedociągnięć zeszłorocznych był brak odpowiedniej

Ojciec Jasia jest dyrektorem pewnego przedsiębiorstwa. Jas bawi się na podwórzu ze swym rówieśnikiem. W pewnej chwili kolega Jasia odzywa się:

— Jeśli będziesz mi nadal dokuczał, poskarżę się przed twym ojcem!

— A ja się nie boję. Wszyscy mówią, że u mego ojca skargi leżą po roku, a on ich wcale nie rozpatruje!

W szkole nauczyciel zwraca się do uczniów.

— Kto mi wymieni jakies pożyteczne zwierzę?

— Ja! — wstaje synek Szabrowskiego. — Koń jest pożyteczne zwierzę.

— A jaki pożytek człowiek ma z konia?

— Taki, że może przez niego wygrać na wyścigach pieniądze...

Koncert amatorski. Spiewaczka popisuje się krzykliwym głosem.

— Ach, jak ona okropnie fałszuje! — odzywa się jeden z gości cichaczem do drugiego.

— To nie jej wina — odpowiada sąsiad. — Ona jest głucha...

— Głucha? To możeby jej dać jakos maść, że aria się już skończyła!...

Jednolita służba zdrowia

Zmiany w lecznictwie

Przez likwidację dotychczasowej dwutorowości nastąpi zwiększenie opieki lekarskiej nad ludnością pracującą

Służba zdrowia na terenie całej Polski znajduje się obecnie w przededniu zasadniczej reorganizacji. Po zlikwidowaniu Zakładu Lecznictwa Pracowniczego nastąpi scentralizowanie lecznictwa w poszczególnych Radach Narodowych.

Zakład Lecznictwa Pracowniczego był pomysłem jako instytucja przejściowa, która miała ułatwić wprowadzenie jednolitej służby zdrowia. Doświadczenia na tym odcinku i postęp pracy wykazały, że instytucja ta może istnieć krócej, niż to początkowo przewidywano.

Dlatego też uchwała Rządu już obecnie poleca przejmowanie administracji Zakładu Lecznictwa Pracowniczego na wszystkich szczeblach. W ten sposób jednolita władza państwowa tak na odcinku wojewódzkim jak i powiatowym weźmie na siebie odpowiedzialność za funkcjonowa-

nie zespolonej służby zdrowia. Jednocześnie dokonana się połączenia funkcji kierownika Wydziału Zdrowia i dyrektora ZLP oraz lekarza grodzkiego i dyrektora obwodu ZLP.

Tego rodzaju zmiany będą miały decydujące znaczenie. Pozwola one mianowicie zlikwidować dotychczasową dwutorowość w lecznictwie, polegającą na tym, że służba zdrowia istniała i przy Wydziałach Zdrowia poszczególnych Rad Narodowych i w łonie samego ZLP.

Pierwsze kroki w celu usunięcia tej dwutorowości poczyniono już w połowie lutego rb., kiedy to Zakład Lecznictwa Pracowniczego przekazał swoje apteki Centrali Aptek Społecznych. Ujednolicenie to już w chwili obecnej daje konkretne korzyści w postaci poważnego usprawnienia zaopatrzenia aptek.

Podobne kroki czyni się również w odniesieniu do lecznictwa otwartego. W związku z ostatnimi zarządzaniami, odbywa się obecnie na terenie całego kraju kontrola lecznictwa otwartego, przeprowadzana przez komisje społeczne tak na szczeblu powia-

towym jak i wojewódzkim. Kontrola ta ma na celu wykazanie dotychczasowych braków i wskazanie środków w kierunku ich usunięcia.

Zaprowadzenie jednolitej służby zdrowia przyniesie poważne korzyści. Scentralizowanie jej pozwoli władzom na wnikliwsze niż dotąd poznawanie potrzeb lecznictwa, a co za tym idzie — na celowsze wykorzystanie inwestycji posiadanej sprzętu itd.

Przy jednoczesnej likwidacji przerostów biurokratycznych wszystkie te zmiany w jeszcze większym stopniu zbliżą lecznictwo do świata pracy. (kl)

Nawet instrumenty muzyczne naprawią nam w punkcie usługowym

Istniejące w Łodzi punkty usługowe cieszą się dużym powodzeniem. Do liczby istniejących placówek przybędą niebawem nowe. Między innymi w kwietniu powstanie pierwsza na terenie Łodzi pracownia napraw instrumentów muzycznych.

Projektuje się też otwarcie spółdzielni ogrodniczej, która oprócz sprzedaży na sion na prowadzić roboty, związane z porządkowaniem kłombów i grobów. W placówce tej będzie można zasięgnąć fachowej porady z dziedziny ogrodnictwa (r)

Wszyscy będą zadowoleni

Materiały, koszule, bombajki w nowych deseniach i kolorach

Nazywa się to ładnie — Biuro Nadzoru Estetyki Produkcji. Jeśli by jednak wnioskować o pracy tego biura na podstawie wzorów tkanin jedwabnych, jakie możemy obecnie nabyć w sklepach łódzkich — sąd nie wypadłby najlepiej.

Jedwabie nie są ładne. Rażą źle dobranymi kolorami, niedostatecznie opracowanymi deseniami. BNEP obiecało jednak, że to się poprawi.

Nie będziemy już narzekać na wzory — ani jedwabi, ani bawełny. Jeśli chodzi o te ostatnie, opracowano już szereg nowych wzorów, opartych na motywach ludowych. Ukazują się one w sklepach w ciągu najbliższych tygodni i — według zapewnień — co miesiąc przybywać będzie około 50 nowych deseni i kolorów.

Nie tylko jednak kobiety będą mogły ubierać się ze smakiem. Pomyślano i o mężczyznach. I w tej branży dziedzinie panowała dotąd... jednobarwność. Towary, które ukazały się w sklepach na wiosnę, zaspokoją gustą najwybredniejszych klientów. Zwiększy się także w poważnym stopniu produkcja materia-

ZLITUJCIE SIĘ NAD KONMI!

Szanowna Redakcjo! Piszę z prośbą o roztoczenie opieki nad koniami. Obecnie odbywa się zwózka lodu. Od strony Aleksandrowa ciągną szosą do Łodzi wozy, przeladowane lodem. A taką górę lodową ciągnie jeden koń. Zatrzymuje się często. Widać, że nie ma siły, ale woźnica mimo to go przy nagła. Smutny to widok.

Dość się pisało o niehumanitarnym traktowaniu zwierząt. Nie wiele to pomogło, skoro ciągle jeszcze jesteśmy świadkami takich obrazków. Może Redakcja zechce przyczynić się do tego, aby ureszczone położono kres takiemu traktowaniu zwierząt.

B. W. Niewątpliwie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami przeprowadzi inspekcję na szosie Aleksandrow — Łódź. Jeżeli nawet i lód nie zdołał ochłodzić gorących temperamentów woźniców — może znajda się skuteczniejsze środki.

ANI TAK, ANI NIE...

Jestem nauczycielem w Jędrzejkach pod Grotnikami, i pragnę pogłębić swoją wiedzę, studiując na Wydz. Mat.-Przyr. UŁ. Złożyłem podanie o częściowe zwolnienie mnie z godzin pracy do Wojew. Wydziału Oświaty w Łodzi. Jak mnie poinformowano — zostało ono przekazane Ministerstwu Oświaty.

Od tego czasu mija 2 miesiące, a ja nie mam ani pozytywnej ani negatywnej odpowiedzi. A sprawa jest dla mnie paląca, gdyż ze względu na niemożność uczęszczania na część wykładów, które odbywają się przed południem — grozi mi usunięcie z Uniwersytetu.

Proszę o interwencję, gdyż pragnę być w porządku zarówno względem uczelni jak i względem zakładu pracy.

Stanisław Kolarz

Czytelnik nasz już dawno powinien otrzymać odpowiedź w tej tak ważnej dla niego sprawie. Podanie, które zawie rusało się gdzieś pod zielonym sukniem, powinno ujrzeć wreszcie światło dzienne.

Własne wytwórnie wędlin zamierza uruchomić MHD w Łodzi

Sieć sklepów spożywczych MHD, prowadzących również sprzedaż wędlin, stale się rozszerza. Toteż Miejski Handel Detaliczny w Łodzi postanowił do pewnego stopnia uniezależnić te placówki od dostaw wytwórni Centrali Mięsnej.

W tym celu projektuje się uruchomienie w różnych punktach miasta własnych masarni MHD, które by zaopatrywały wszystkie

sklepy spożywcze tej instytucji, uwzględniając w szerokim zakresie życzenia klientów.

Masarnie takie powstaną zarówno w śródmieściu, jak też w północnej i południowej dzielnicy miasta. Ułatwi to regularne zaopatrywanie sklepów.

Ponadto MHD nosi się z zamiarem uruchomienia kilku piekarni oraz przynajmniej jednej wytwórni ciastek. (bk)

Robimy zabawki dla dzieci koreańskich...

Chłopcy i dziewczęta w MDK

Zaspokajają swe twórcze pragnienia, rozwijają talent i znajdują wszechstronną godziwą rozrywkę

Gdzie nie zajrzeć — wszędzie ruch, pełne zainteresowania i ożywienia twarze młodzieży.

Młodzieżowy Dom Kultury przy ul. Moniuszki przypomina ul pełen pszczoł. Komórki pszczoły — to pracownice. W każdej coś się dzieje, w każdej pracują, uczą się lub bawią młodzi chłopcy i dziewczęta.

W pracowni chemicznej na przykład ciekawość kilkunastoosobowej grupy spotęgowana jest do najwyższego stopnia robionym właśnie doświadczeniem.

— Otrzymujemy siarceki żelaza drogą syntezy. Cud przyrody w probówce — Kryśka Adamus ostrożnie wysypuje zawartość szklanej rurki na blat stołu. Koleżanki jej i koledzy patrzą w skupieniu na grudkę brunatnego metalu.

— Piryt. Jedna z rud, których znaczenie w rozwoju techniki jest tak ogromne... Dziewczynki ze Szkoły Podstawowej nr. 127 interesują się bardzo tym zagadnieniem.

— Ale zajmuje nas również fotofilm — mówi Ala Bogdanowicz. — Chcemy uzyskać pozwolenie na uczęszczanie do dwóch pracowni równocześnie.

Chłopców natomiast bardziej interesuje elektrotechnika.

— To wszystko zresztą ma łączność z chemią — mówią jakby na usprawiedliwienie.

Młodsze dzieci natomiast zajmują się bardzo gorąco poznawaniem przyrody. W pracowni biologicznej ledwie odrosła od ziemi gromadka obserwuje kiełkujące ziarna pszenicy. To wcale nie łatwo przenieść swe obserwacje na papier i wykonać wierny rysunek.

— Jurek, schowaj język — śmieją się dziewczynki z malca, który w zapale twórczym wysunął koniuszek języka, co jak wiemy bardzo pomaga niektórym do myślenia.

Na pochylone nad preparatami i rysunkami główki pada jasne światło lamp. Wzrok instruktora uważnie i serdecznie czuwa nad młodymi biologami.

Pracowni ciekawych, świetnie wyposażonych jest w MDK bez liku. Każda ma swych zwolenników. Trudno o wszystkich pisać. Zajrzemy jeszcze tylko do stolarni, bo tam podobno robi się dziś coś nowego.

— Co to będzie?

— Wózek dla lalki — pada poważna odpowiedź.

— Robimy zabawki dla dzieci koreańskich — daje uzupełniającą odpowiedź Bogdan Odrzywołski.

— Zrobiliśmy już serię drewnianych koni — nutka dumy brzmi w głosie Jurka Kwiatkowskiego, który uzbrojona w pilnik ręką wskazuje na rząd ustawionych pod ścianą zabawek.

— Gdy kończymy robotę, idziemy zaraz na ping-pong, pamiętaj Jurek! — woła z drugiego końca sali mały blondynek.

Stół ping-pongowy jest w świetlicy. Zaglądamy tam również. Przy akompaniamencie mazura, nadawanego przez megafon, jedni grają w szachy, inni w „Olimpiadę”. Tu ktoś coś z ożywieniem opowiada, tam malcy budują wieże z kolorowych klocków — wszędzie wre zabawa.

A nad wszystkim dominuje mądra, pełna głębokiego sensu myśl — dać młodzieży wszechstronną, interesującą rozrywkę, zaspokoić twórcze pragnienia, skierować na najlepsze tory kipiącą energią młodości.

W MDK gromadzi się obecnie 3.282 chłopców i dziewcząt z różnych szkół i zakładów pracy. Ambicją, ujętą ostatnio w zobowiązanie, jest zwiększyć przepustowość Domu jeszcze o 30 proc., a udział młodzieży robotniczej w życiu MDK — o 150 proc. (bd)

Uwaga, przyjemny wyraz twarzy... — W MDK młodzież chętnie zajmuje się fotografią.

Hafty płaskie, krzyżkowe, kordonkowe Ludowe artystki wiejskie

wskrzeszają najlepsze tradycje hafciarstwa regionalnego

Rozpowszechnione na terenie woj. łódzkiego ludowe hafciarstwo artystyczne koncentruje się w szeregu wiosek regionów: rawsko-mazowieckiego, sieradzkiego i skierniewickiego. W tych ośrodkach hafciarskich z rąk kobiet wiejskich wychodzą hafty o pięknych motywach zdobniczych.

Hafciarki wiejskie do niedawna jeszcze uprawiały swoje artystyczne rękodzieło na własny użytek, względnie na zamówienie, zdobyć rozmaitymi rodzajami haftu — płaskim, kordonkowym, krzyżkowym i in. kołnierze i mankiety koszul, bluzki damskie, obrusy, serwety itd.

Te ludowe artystki wiejskie były

niejednokrotnie wyzyskiwane i oszukiwane przez rekrutującą się spośród bogaczy chłopskich klientelę, otrzymując za swoją ciężką pracę, często niszczącą wzrok, wynagrodzenie, zupełnie niewspółmierne z wartością produkowanych mozolnie haftów.

Warunki tego rodzaju zmieniły się ostatnio radykalnie. Dzięki działalności Łódzkiej Spółdzielni Sztuki i Przemysłu Ludowego oraz Ekspozytury Łódzkiej Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego powstała sieć spółdzielni rejonowych, zatrudniających całe kobiece zespoły chałupnicze, które w pracy swojej wskrzeszają najlepsze tradycje hafciarstwa regionalnego.

Kto wie, czy wśród nich nie znajdzie się jakiś przyszły konstruktor aparatów radiowych.

ANDRZEJ ZAŃSKI

Jerzy Orten nie dostrzega, albo udaje, że nie dostrzega tego gestu.

Spogląda przed siebie we wrogim milczeniu i w błyskawicznym skrócie widzi dzieje ostatnich czterech lat swojego życia.

Przypomniało mu się to popołudnie, kiedy w mieszkaniu jego — niby czarny zwiastun nieszczęścia — zjawił się Henryk Karwicz, szukając tam Anny.

Choć od tego czasu minęło tyle lat, Orten przypomniał sobie dziką satysfakcję, jaką rozjaśniła posępne oczy fabrykanta, kiedy ów chował do kieszeni znalezioną w jego portfelu ulotkę podziemnej organizacji robotniczej...

Od tej chwili zaczęła się jego gehenna: męka przesłuchań w posępnym gmachu przy ulicy Anstadta, miesiące wyrafinowanych tortur w więzieniach, potem wędrówka po obozach: Oświęcim, Sachsenhausen, znowu Oświęcim, a wreszcie Buchenwald...

Były to lata niewypowiedzianych cierpień moralnych i fizycznych. To było piekło. A człowiekiem, który stracił na dno tego piekła był właśnie Karwicz — ten, który w zakrwawionym mundu-

rze SS-mańskim leży teraz u jego stóp...

Gdyby spotkali się w innych okolicznościach, Orten porwałby go za gardło i pełen nienawiści, zemściłby się za swoją krzywdę. Ale jak tu mścić się na człowieku, który właściwie jest już poza zasięgiem sprawiedliwości ludzkiej? Jak tu podnieść rękę na tego półtrupca?... Zresztą może za minutę on sam zginie również w tej zawierusze, która szaleje dokoła nich, wśród niustannego huku eksplodujących bomb?

Karwicz uważnie spogląda mu w oczy. On rozumie dobrze o czym w tej chwili myśli jego dawny przyjaciel.

— Skrzywdziłem cię... Wiem, że mnie nienawidzisz... I wiem też, że ze mną koniecznie... — przełknął z trudem ślinę, a krew nie przeciekała, ale buchała już przez jego mundur.

Orten mięknie. Jego zaciętość rozplywa się. Łagodnie dotyka dłonią dłoń Oberscharführera.

— Nie mów tyle... Zaraz pobiegę po bandażę... Po pomoc dla ciebie.

— Nie odchodź!... To wszystko jest już zbyt ciężkie... — głos umierającego rwie się i zacina. — Posłuchaj... Nie jestem fata-

listą, ale widocznie sam los chce ażebym za twoje cierpienia, których stałem się po wodem, dał ci... Jakby to powiedzieć?... Zadośćuczynienie...

Umilkł na chwilę i poprawił się.

— Nie!... to nie jest właściwe słowo, które powinienem być użyć... Ale mniejsza z tym... Pochylił się i uważnie posłuchaj... Chcę ci powierzyć pewną ważną tajemnicę...

— Tajemnicę? — Orten stał się nagle uważniejszy.

— Tak, tajemnicę!... O tej sprawie wiem tylko ja jeden... Jeśli uda ci się prze trwać i wrócić z obozu do Łodzi, przypominaj sobie o tym, co ci teraz powiem...

Zaszumiały znowu motory przelatujących eskadr lotniczych. Gdzieś na prawo, — ale znacznie już dalej — rozległy się huk wielokrotnych eksplozji. Zerwał się nagle gorący wiatr, uderzył w las i gwałtownym podmuchem strząsnął z drzew ostatnie, żółknące liście.

Umierający Oberscharführer przymknął oczy i zaczął mówić cichym głosem.

— Pamiętasz?... Kiedyś... przed laty... w Łodzi... w mieście naszego dzieciństwa... naszą szkołę i przyjaźń... Byliśmy, jak dwaj bracia. Aż wreszcie pomiędzy tobą a mną stanęła kobieta, która nas rozdzieliła: Anna...

— Anna...

Jerzy Orten drgnął. Coś szarpnęło go za serce.

Tak dawno już nie myślał o niej, a przecież był czas, że stanowiła ona dla niego całą treść życia!

— Powiedz mi, co się stało z Anną? — zapytał Karwicz.

— Dostałem wiadomość, że umarła...

Chwila jest dramatyczna. Orten był świadkiem, jak zginęły nagle setki ludzi, a jednak to krótkie „Anna umarła” zdruzgotało go.

— Kiedy umarła? — zapytał wstrząśnięty.

— Parę miesięcy po swojej ucieczce z Łodzi... Gdzieś w Generalnej Gubernii... Ale wiesz co? Nigdy nie mogłem uwierzyć w jej śmierć... Wydawało mi się zawsze, że po prostu Anna, wiedząc, że jej szukam dalej, wymyśliła tę całą mistyfikację, ażeby wprowadzić mnie w błąd... A jednak tak chyba jest — Anna nie żyje...

Nad rozbitymi koszarami szarzeje dym układając się w złudne, przelotne kształty. Wiatr rozwiewa je, przemieniając w nicność.

— Więc również i ty stałaś się cieniem! — Ortenowi zamarzyła się smukła, jasnowłosa dziewczyna. Taka, jaką ujrzał ją po raz pierwszy w tamtą gorącą lipcową niedzielę — z czerwonymi ustami, z włosami rozwianymi przez wiatr; tylko, że zamiast huku bomb, rozlegały się wtedy przyciszony grzmoty burzy, nadciągającej na skrzydłach wicheru.

— Wszystko przemienilo... wszystko się skończyło!... — myślał, a w tym samym momencie uczył, że dłoń Karwicza, którą wciąż jeszcze trzymał w swojej ręce, zaczyna tężeć, zaczyna stygnąć...

(D. c. n.)

